

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1 (§ 14ca)

Vojaka v zálohe podľa platnej právnej úpravy možno mimoriadne vymenovať do vojenskej hodnosti alebo mimoriadne povýšiť do vojenskej hodnosti. Aplikčná prax ukázala potrebu zmeniť túto právnu úpravu tak, aby boli povyšovaní len vojaci v zálohe, ktorí sa aktívne zapájajú do procesu prípravy na výkon mimoriadnej služby.

Zálohy ozbrojených síl sa členia na aktívne zálohy a ostatné zálohy.

Vojak v zálohe zaradený do aktívnych záloh (ďalej len „vojak v aktívnej zálohe“) sa v stave bezpečnosti štátu na základe dohody o zaradení do aktívnych záloh dobrovoľne pripravuje na výkon mimoriadnej služby v ozbrojených silách. Po zaradení do aktívnych záloh vykonávaním pravidelných cvičení a plnením úloh ozbrojených síl pri riešení mimoriadnych udalostí zvyšuje svoju vojenskú odbornosť na výkon mimoriadnej služby v ozbrojených silách. Vojak v ostatných zálohách v stave bezpečnosti štátu nezvyšuje svoju vojenskú odbornosť a nepripravuje sa na výkon mimoriadnej služby v ozbrojených silách. Vzhľadom na to, že vojenská hodnosť vojaka v zálohe vyjadruje jeho odborné schopnosti a pripravenosť na výkon činností zodpovedajúcich dosiahnutej vojenskej hodnosti, povýšením do vojenskej hodnosti vojaka v zálohe, ktorý nie je zaradený do aktívnych záloh, by vojenská hodnosť nemusela vyjadrovať úroveň jeho vojenskej odbornosti a pripravenosti na výkon mimoriadnej služby.

Povýšenie vojaka v aktívnej zálohe predpokladá splnenie troch podmienok. Prvou podmienkou je zaradenie vojaka v aktívnej zálohe na funkciu s plánovanou vojenskou hodnosťou, do ktorej má byť povýšený. Druhou podmienkou je splnenie odborných predpokladov a kvalifikačných predpokladov vojaka v aktívnej zálohe na výkon tejto funkcie a treťou podmienkou je doba jeho zaradenia do aktívnych záloh alebo doba od jeho posledného povýšenia počas zaradenia do aktívnych záloh a jeho vycvičenosť stanovená počtom absolvovaných pravidelných cvičení a plnení úloh ozbrojených síl.

V odsekoch 2 a 3 sa upravujú oprávnenia funkcionárov pri povyšovaní vojakov v aktívnych zálohách a v odseku 4 sa upravuje aj možnosť povýšenia vojaka v aktívnej zálohe in memoriam.

Obsahom služobného predpisu, ktorým sa upravia podrobnosti o povyšovaní vojaka v aktívnej zálohe, bude predovšetkým postup veliteľa pri povyšovaní vojaka v aktívnej zálohe ako aj rozsah a formy spolupráce s okresnými úradmi v sídlach krajov, ktoré vedú evidenciu vojakov v zálohe.

K bodu 2 (§ 15b ods. 1 a 5)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 3 (§ 21 ods. 14 až 16)

V odseku 14 sa precizuje okruh osôb, ktoré môžu byť morálne ocenené vymenovaním do vojenskej hodnosti alebo povýšením do vojenskej hodnosti. Navrhuje sa, aby okrem profesionálneho vojaka, ktorý skončil služobný pomer, poberá výsluhový dôchodok a zanikla mu branná povinnosť, do okruhu takto oceňovaných osôb patrila za rovnakých podmienok aj

profesionálny vojak, ktorý poberá invalidný výsluhový dôchodok, nakoľko k poberaniu invalidného výsluhového dôchodku dochádza vo väčšine prípadov následkom služobného úrazu. Z okruhu osôb, ktoré môžu byť vymenované do vojenskej hodnosti alebo povýšené do vojenskej hodnosti, sa vzhľadom na sledovaný účel predmetného ocenenia a vzhľadom na navrhovanú úpravu v bode 1 – vloženie § 14ca vypúšťajú vojaci v zálohe.

Aplikačná prax ukázala potrebu precizovať okruh vojakov vo výslužbe, ktorí môžu byť morálne ocenení vymenovaním do vojenskej hodnosti alebo povýšením do vojenskej hodnosti aj v súvislosti s vykonávaním funkcie verejného funkcionára. Vojenská hodnosť sa stala súčasťou odmeny za výkon verejnej funkcie a za presadzovanie politických záujmov, čím sa stratil jej pôvodný význam. Povýšovanie vojaka v zálohe alebo vojaka vo výslužbe na základe politickej príslušnosti alebo v súvislosti s výkonom verejnej funkcie nie je v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania a môže negatívne vplývať na profesionálnych vojakov a vojakov v zálohe a poškodzovať dobré meno ozbrojených síl.

V záujme predísť takémuto konaniu v budúcnosti sa navrhuje, aby vojak vo výslužbe po zániku brannej povinnosti, pokiaľ je verejným funkcionárom, nebol vymenovaný do vojenskej hodnosti alebo povýšený do vojenskej hodnosti. Verejné funkcie taxatívne určuje v čl. 2 ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov.

V odseku 15 sa navrhuje upraviť postup pri vymenúvaní do vojenskej hodnosti alebo povyšovaní do vojenskej hodnosti profesionálnych vojakov po skončení služobného pomeru, poberajúcich výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok a po zániku brannej povinnosti (ďalej len „vojak vo výslužbe“), rovnako ako je upravený postup pri vymenúvaní do vojenskej hodnosti alebo povyšovaní do vojenskej hodnosti vojnových veteránov v zákone č. 463/2003 Z. z. o vojnových veteránoch a o doplnení zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

V odseku 16 sa navrhuje vymenovanie do vojenskej hodnosti alebo povyšovanie do vojenskej hodnosti vojakov vo výslužbe definovať ako morálne ocenenie za výnimočné zásluhy alebo čin hodný osobitného zreteľa. Vojaci vo výslužbe sa nepovoľávajú na výkon mimoriadnej služby, preto vymenovanie do vojenskej hodnosti alebo povýšenie do vojenskej hodnosti nesúvisí s odbornosťou a pripravenosťou na výkon mimoriadnej služby, je to prejav morálneho ocenenia jednotlivcov za výnimočné činy. Návrh zákona taxatívne ani demonštratívne nevymedzuje o aké výnimočné činy alebo činy hodné osobitného zreteľa pôjde. Rozhodnutie je v kompetencii prezidenta Slovenskej republiky, podobne ako je to pri vymenúvaní do vojenskej hodnosti alebo povyšovaní do vojenskej hodnosti vojnových veteránov (Rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky č. 3 o podrobnostiach na vymenúvanie a povyšovanie niektorých osôb do vojenských hodností z 30. augusta 2005). Navrhuje sa, aby rozhodnutie bolo zverejnené na webovom sídle prezidenta Slovenskej republiky.

K bodom 4 a 5

Legislatívno- technická úprava.

K bodu 6 (§ 21 ods. 17 písm. b)

Ustanovenie sa dáva do súladu so zákonom č. 255/1946 Zb. o príslušníkoch československej armády v zahraničí a o niektorých iných účastníkoch národného boja za oslobodenie v znení zákona č. 101/1964 Zb., na ktorý sa odkazuje.

K bodu 7 (§ 21 ods. 18)

Legislatívna úprava v nadväznosti na zmenu v bode 3.

K čl. II

V nadväznosti na navrhovanú zmenu v § 21 ods. 14 zákona č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa navrhuje ustanoviť vymenovanie do vojenskej hodnosti alebo povýšenie do vojenskej hodnosti vojnového veterána až po zániku brannej povinnosti, ak nie je verejným funkcionárom. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je posilniť morálny aspekt predmetného ocenenia vojnového veterána.

Podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 463/2003 Z. z. status vojnového veterána možno priznať aj osobe, ktorá vykonávala aspoň 90 dní vojenskú službu mimo územia Slovenskej republiky ako príslušník ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo ako príslušník ozbrojených síl štátov, ktorých právnym nástupcom je Slovenská republika, a to v rámci mierových pozorovateľských misií, vojenských operácií alebo v rámci plnenia záväzku z medzinárodnej zmluvy o spoločnej obrane proti napadnutiu. Touto osobou môže byť aj profesionálny vojak, ktorý vykonáva štátnu službu profesionálneho vojaka, je v služobnom pomere k Slovenskej republike a patrí mu vojenská hodnosť, ktorá vyjadruje pripravenosť profesionálneho vojaka na výkon činností zodpovedajúcich vojenskej hodnosti. Povýšovanie profesionálneho vojaka nadväzuje na vykonávanie štátnej služby profesionálneho vojaka, nie vojnového veterána. Profesionálny vojak môže byť vymenovaný do vojenskej hodnosti alebo povýšený do vojenskej hodnosti podľa zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov za zásluhy v rámci mierových pozorovateľských misií, vojenských operácií alebo v rámci plnenia záväzku z medzinárodnej zmluvy o spoločnej obrane proti napadnutiu. Zákon o vojnových veteránoch nie je lex specialis vo vzťahu k zákonu o štátnej službe profesionálnych vojakov.

K čl. III

Účinnosť zákona sa navrhuje vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu.